

Rolnictwo w województwie mazowieckim w 2017 r.

13.06.2018 r.

 1,5%

Wzrost ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych

W czerwcu 2017 r. w województwie mazowieckim było 215,1 tys. gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 2244,5 tys. ha. W porównaniu z 2016 r. zwiększyła się zarówno ogólna powierzchnia gospodarstw, jak i powierzchnia użytków rolnych. W grudniu 2017 r. odnotowano wzrost w skali roku liczebności stada bydła i trzody chlewnej, natomiast spadek liczby owiec.

Powierzchnia gospodarstw rolnych w województwie mazowieckim stanowiła 13,7% ogólnej powierzchni gospodarstw w kraju

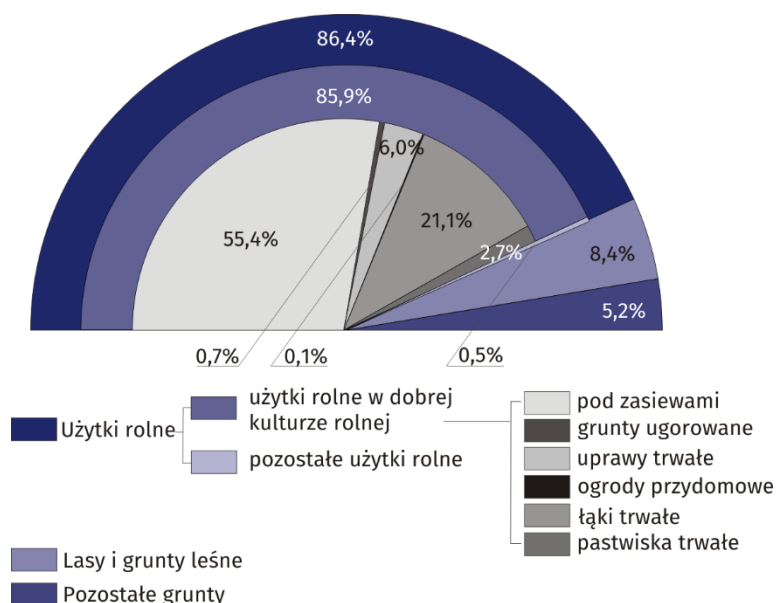
Użytkowanie gruntów

W 2017 r. ogólna powierzchnia gospodarstw rolnych, których użytkownicy mieli siedzibę na terenie województwa mazowieckiego wyniosła 2244,5 tys. ha i w porównaniu z 2016 r. była większa o 33,0 tys. ha (o 1,5%). W użytkowaniu gospodarstw indywidualnych znajdowało się 2209,6 tys. ha, tj. ponad 98% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych.

Użytki rolne w gospodarstwach rolnych zajmowały 1939,6 tys. ha, stanowiąc 86,4% powierzchni ogólnej. W porównaniu z 2016 r. powierzchnia tych gruntów zwiększyła się o 19,5 tys. ha (o 1,0%). Użytki rolne utrzymywane w dobrej kulturze rolnej zajmowały 1928,9 tys. ha, tj. 99,4% powierzchni użytków rolnych, natomiast powierzchnia pozostałych użytków rolnych wyniosła 10,7 tys. ha i stanowiła 0,6% powierzchni użytków rolnych.

W wewnętrznej strukturze użytków rolnych największą powierzchnię zajmowały grunty pod zasiewami – 1243,0 tys. ha, a następnie trwałe użytki zielone – 532,9 tys. ha, przy czym łąki trwałe uprawiano na powierzchni 472,8 tys. ha, a pastwiska trwałe na powierzchni 60,2 tys. ha. Pod uprawy trwałe przeznaczonych było 133,7 tys. ha. Powierzchnia gruntów ugorowanych (łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych w plonie głównym) wyniosła 16,8 tys. ha. Ogrody przydomowe zajmowały 2,5 tys. ha.

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2017 r.

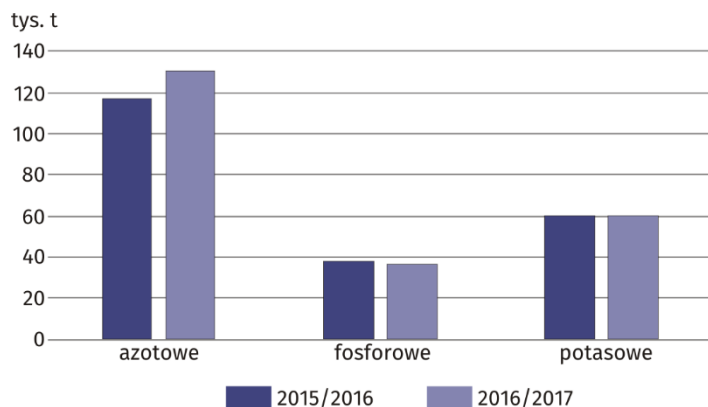

Środki produkcji

W województwie mazowieckim w roku gospodarczym 2016/2017 zużycie nawozów mineralnych (NPK) wyniosło 227,5 tys. ton i w porównaniu z rokiem gospodarczym 2015/2016 było większe o 12,6 tys. ton (o 5,9%). Pod zbiory 2017 r. wysiano 130,7 tys. ton nawozów azotowych (57,5% ogółu nawozów mineralnych), 36,7 tys. ton nawozów fosforowych (16,1%) oraz 60,1 tys. ton nawozów potasowych (26,4%). W przypadku nawozów azotowych i potasowych było to odpowiednio o 13,9 tys. ton (11,9%) i 0,3 tys. ton (0,5%) więcej niż w poprzednim roku, natomiast w przypadku nawozów fosforowych o 1,6 tys. ton (4,1%) mniej.

Wzrost zużycia nawozów mineralnych o blisko 6%

Wykres 2. Zużycie nawozów mineralnych (NPK)

Średnie zużycie nawozów mineralnych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wyniosło 117,3 kg NPK, w tym na 1 ha UR w dobrej kulturze rolnej 118,0 kg (w roku gospodarczym 2015/2016 odpowiednio 111,9 kg i 113,0 kg).

Zużycie nawozów wapniowych wyniosło 63,4 tys. ton i było mniejsze o 16,9% niż w roku gospodarczym 2015/2016. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych przeciętnie w województwie mazowieckim zużyto 32,7 kg nawozów wapniowych, w tym na 1 ha UR w dobrej kulturze rolnej – 32,9 kg.

Produkcja roślinna

W 2017 r. powierzchnia zasiewów wyniosła 1243,0 tys. ha i stanowiła prawie dwie trzecie ogólnej powierzchni użytków rolnych. W porównaniu z rokiem ubiegłym była większa o 35,6 tys. ha. W strukturze zasiewów przeważały zboża, które zajmowały 910,9 tys. ha, tj. 73,3% powierzchni zasiewów. Powierzchnia zbóż była większa od ubiegłorocznej o 5,5%.

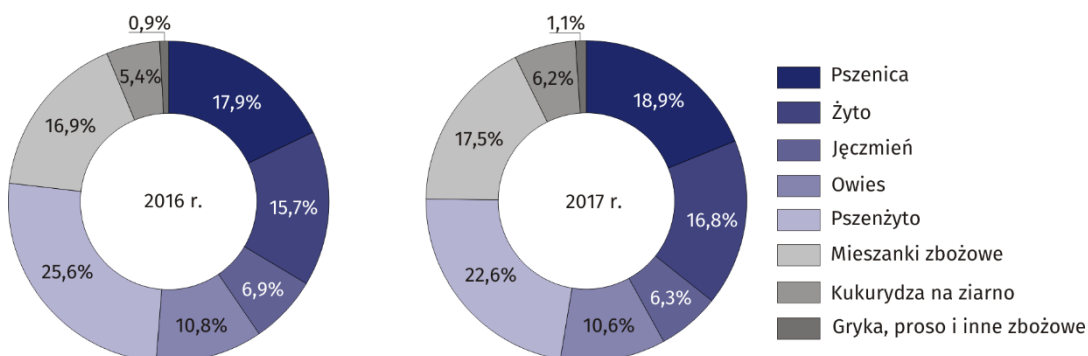
Powierzchnia zasiewów zajmowała przeważającą część powierzchni użytków rolnych

W porównaniu z rokiem 2016 odnotowano zwiększenie areálu kukurydzy na ziarno (o 19,9%), żyta (o 13,4%), pszenicy (o 11,2%), mieszanek zbożowych (o 9,4%) oraz owsa (o 4,4%); zmniejszył się natomiast udział pszenżyta (o 6,7%) oraz jęczmienia (o 2,5%).

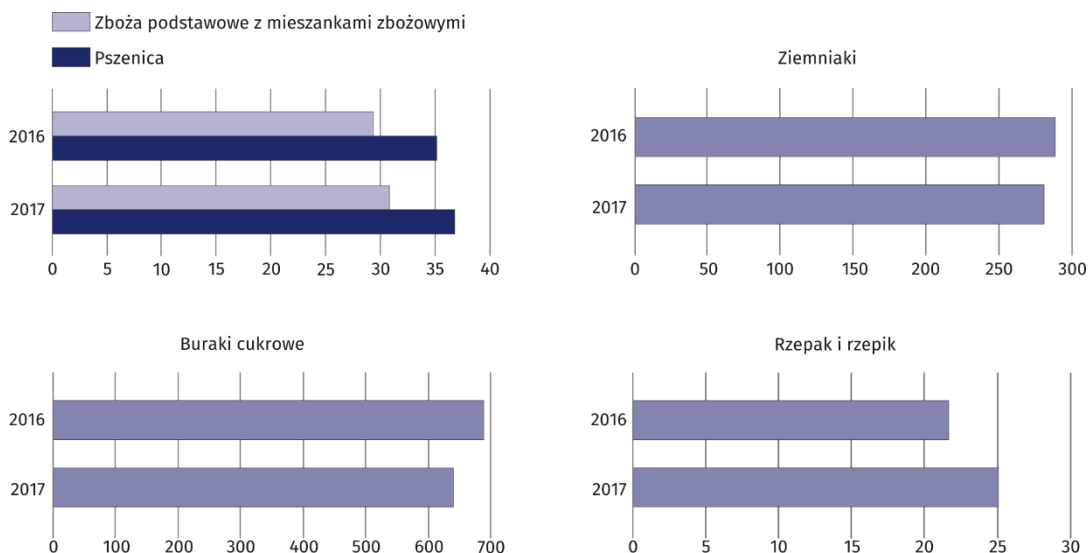
W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się powierzchnia uprawy strączkowych jadalnych (o 59,0%), natomiast zwiększenie areálu zanotowano dla rzepaku i rzepiku (o 41,2%), buraków cukrowych (o 43,2%) oraz dla ziemniaków (łącznie z ogrodami przydomowymi) – o 13,4%.

Zbiory większości głównych ziemioplodów rolnych były wyższe niż przed rokiem. Wzrost produkcji rzepaku i rzepiku oraz większości gatunków zbóż był wynikiem zarówno zwiększenia areálu tych upraw, jak i wyższym plonowaniem. O wzroście produkcji buraków cukrowych i ziemniaków zdecydowało zwiększenie powierzchni upraw, bowiem plonowanie było niższe.

Wykres 3. Struktura powierzchni zasiewów zbóż

Wykres 4. Plony głównych ziemiopłodów rolnych (w dt/ha)

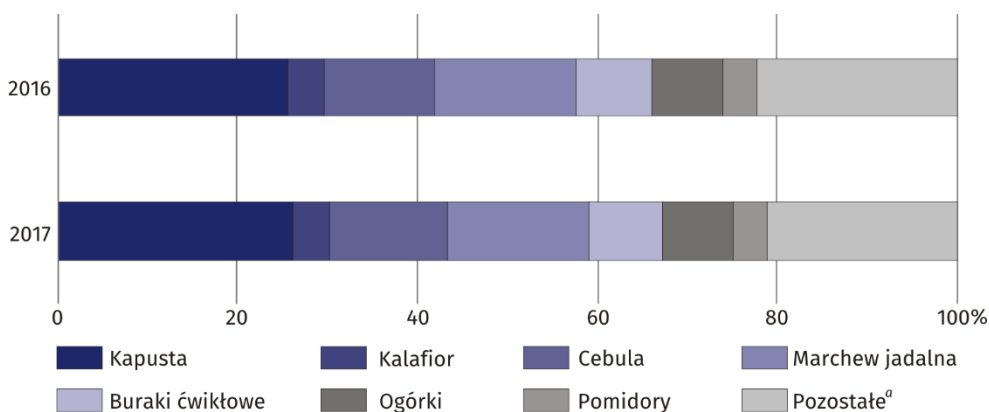

Fala przymrozków, jaka miała miejsce w drugiej dekadzie kwietnia, a następnie w pierwszej dekadzie maja, była przyczyną bardzo dużych strat w uprawach sadowniczych, a co za tym idzie bardzo słabego plonowania. W 2017 r. łączną produkcję owoców z drzew (bez uwzględniania produkcji poza sadami) oszacowano na 1238,5 tys. ton, tj. na poziomie o 34,3% niższym niż przed rokiem. Zbiory jabłek, które dominują w produkcji sadowniczej (stanowiły bowiem ponad 95%), były mniejsze o 32,0%. Znacznie mniejsze były zbiory czereśni (o 83,8%), wiśni (o 71,4%), śliwek (o 55,9%) i gruszek (o 30,2%).

W 2017 r. łączne zbiory warzyw wyniosły 695,8 tys. ton i były o 2,2% większe od produkcji uzyskanej w ubiegłym roku.

Zbiory owoców z drzew w województwie mazowieckim stanowiły blisko 50% zbiorów krajowych

Wykres 5. Struktura zbiorów warzyw gruntowych

^a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne.

Pogłowie zwierząt gospodarskich

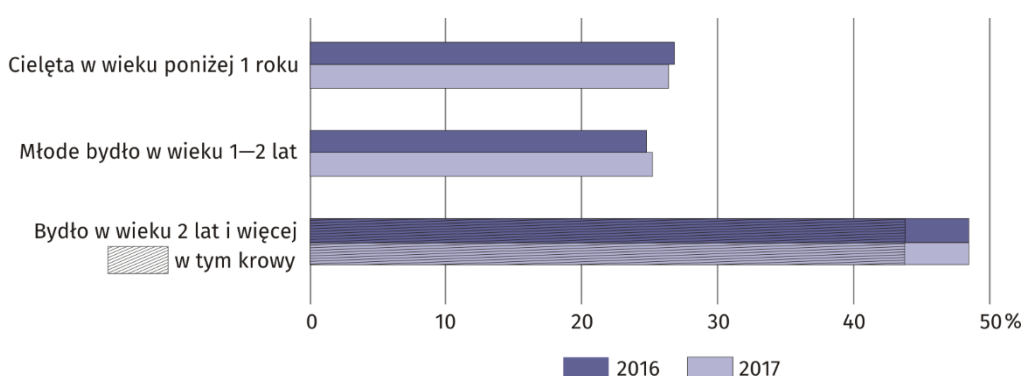
W grudniu 2017 r. pogłowie bydła ogółem wyniosło 1122,3 tys. sztuk i zwiększyło się o 23,8 tys. sztuk, tj. o 2,2% w stosunku do stanu notowanego w 2016 r. Gospodarstwa indywidualne utrzymywały 99,4% wojewódzkiego pogłowia bydła.

W porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano wzrost liczebności stada bydła o 2,2%

W strukturze pogłowia bydła w skali roku zwiększył się udział młodego bydła w wieku 1–2 lat (o 0,4 p. proc.), natomiast zmniejszył się udział cieląt w wieku poniżej 1 roku i krów (o 0,4 i 0,1 p. proc.). Nie zmienił się udział bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej, który wyniósł 48,4%.

Obsada bydła ogółem, w tym krów, na 100 ha użytków rolnych wyniosła odpowiednio 57,9 i 25,3 sztuk, wobec 57,2 i 25,1 sztuk w grudniu 2016 r.

Wykres 6. Struktura pogłowia bydła według grup wiekowo-użytkowych Stan w grudniu

Pogłowie trzody chlewnej według stanu w grudniu 2017 r. wyniosło 1110,9 tys. sztuk i było większe o 176,5 tys. sztuk (o 18,9%) niż przed rokiem. Stado loch na chów liczyło 67,1 tys. sztuk, tj. więcej o 3,9% niż w grudniu 2016 r. Gospodarstwa indywidualne utrzymywały 96,6% wojewódzkiego pogłowia trzody chlewnej.

W porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano wzrost liczebności trzody chlewnej o 18,9%, w tym loch na chów o 3,9%

W porównaniu ze strukturą pogłowia trzody chlewnej zarejestrowaną w grudniu 2016 r. zwiększył się udział warchlaków (o 4,4 p. proc.) i trzody chlewnej na ubój (o 2,1 p. proc.), natomiast zmniejszył się udział prosiąt (o 5,6 p. proc.) i trzody chlewnej na chów (o 0,9 p. proc.).

Obsada trzody chlewnej ogółem, w tym loch na chów, na 100 ha użytków rolnych wyniosła odpowiednio 57,3 i 3,5 sztuk, a w grudniu 2016 r. – 48,7 i 3,4 sztuk.

**Wykres 7. Struktura trzody chlewnej według grup produkcyjno-użytkowych
Stan w grudniu**

Pogłowie owiec w grudniu 2017 r. wyniosło 6,2 tys. sztuk i zmniejszyło się w porównaniu ze stanem notowanym przed rokiem o 0,3 tys. sztuk, tj. o 3,9%. Gospodarstwa indywidualne utrzymywały 98,3% wojewódzkiego pogłowia owiec.

Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych, podobnie jak przed rokiem, wyniosła 0,3 sztuk.

W czerwcu 2017 r. pogłowie drobiu ogółem wyniosło 43398,2 tys. sztuk i było mniejsze o 755,2 tys. sztuk, tj. o 1,7%. Gospodarstwa indywidualne utrzymywały 94,0% wojewódzkiego pogłowia drobiu. W strukturze drobiu ogółem 94,1% stanowił drób kurzy, w tym nioski – 24,2%.

Obsada drobiu na 100 ha użytków rolnych wyniosła 2237 sztuk.

Tablica 1. Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych według rodzaju użytków rolnych w 2017 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Użytki rolne						pozostałe użytki rolne
	ogółem	w dobrej kulturze rolnej					
		pod zasie- wami	grunty ugoro- wane	uprawy trwałe	łąki i pa- stwiska trwałe	ogrody przydo- mowe	
w hektarach							
Ogółem	1939628	1242980	16796	133668	532928	2543	10713
W tym gospodar- stwa indywidualne	1908779	1220051	16005	133379	526555	2538	10251
w odsetkach							
Ogółem	100,0	64,1	0,9	6,9	27,5	0,1	0,6
W tym gospodar- stwa indywidualne	100,0	63,9	0,8	7,0	27,6	0,1	0,5

Tablica 2. Bydło, owce i drób w 2017 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Czerwiec		Grudzień	
	w sztukach	rok poprzedni=100	w sztukach	rok poprzedni=100
Bydło	1123307	104,9	1122311	102,2
Cielęta w wieku poniżej 1 roku	292014	102,7	296475	100,6
Młode bydło w wieku 1–2 lat	284661	110,3	282530	103,7
Bydło w wieku 2 lat i więcej	546632	103,5	543306	102,3
w tym krowy	490528	102,5	490941	101,9
Owce	6187	100,5	6212	96,1
W tym maciorki	3737	188,0	3691	132,7
Drób	43398222	98,3	.	.
W tym drób kurzy	40857540	97,6	.	.

Tablica 3. Trzoda chlewna w 2017 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Marzec		Czerwiec		Grudzień	
	w sztukach	rok poprzedni=100	w sztukach	rok poprzedni=100	w sztukach	rok poprzedni=100
Ogółem	995932	115,1	999243	108,9	1110871	118,9
Prosięta o wadze do 20 kg	162821	79,7	205052	94,2	172694	87,4
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	305546	126,0	326332	127,9	372296	136,7
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	460287	129,2	404649	105,6	497417	124,8
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	67278	108,4	63210	102,3	68465	103,9
w tym lochy	66019	108,8	61935	102,5	67071	103,9

Opracowanie merytoryczne:
Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych
Urząd Statystyczny w Warszawie
Justyna Kotowoda
Tel: 22 464 20 69
e-mail: j.kotowoda@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Centrum Informacji Statystycznej
Marcin Kałuski
Tel: 22 464 20 91
e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

Obsługa mediów

tel.: 22 464 20 91

e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

warszawa.stat.gov.pl

@Warszawa_STAT

Powiązane opracowania

[Rolnictwo województwa mazowieckiego na tle kraju i pozostałych województw w 2016](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[użytki rolne](#)

[powierzchnia pozostałych użytków rolnych](#)

[powierzchnia lasów i gruntów leśnych](#)

[powierzchnia pozostałych gruntów](#)

[powierzchnia gospodarstwa rolnego](#)

[zwierzęta gospodarskie](#)

